

3. Бондаренко О.М. Процесуальне забезпечення участі осіб у досудовому розслідуванні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09; Держ. фіскал. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. Ірпінь, 2015. 17 с.

Семеншина-Фіголь Богдана Миколаївна,
викладачка кафедри теорії права
та кримінально-процесуальної діяльності
Національної академії Державної
прикордонної служби України імені
Б. Хмельницького

ПРИНЦИПИ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ В ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ

Проблема пов'язана з поширення наркозлочинності сьогодні набула проблеми національного характеру, тому від ефективності взаємодії у роботі правоохоронних органів України залежить формування ситуації у сфері незаконного обігу «наркотиків» на території України а також безпосередньо від їхнього постачання – контрабанди.

Принципи є важливою складовою частиною будь-якої організованої системи. З цієї причини дослідження проблеми принципів взаємодії Державної прикордонної служби України (далі по тексту – ДПСУ) з правоохоронними органами є логічним продовженням дослідження самого поняття «взаємодія» як організаційно-правового явища. Власне уміння забезпечити досягнення поставленої мети при виконанні службово-бойових завдань, забезпечити при цьому інтереси суспільства та уникнути при цьому небажаного є не що інше, як дотримання принципів діяльності.

Зрозуміло, що діяльність ДПСУ незалежно від своїх різновидів, здійснюється на підставі як відомчих так і міжвідомчих правових норм. Що ж стосується принципів діяльності ДПСУ необхідно відмітити те, що її діяльність в обов'язковому порядку базуються на нормах національного законодавства. Так, Закон України «Про державний кордон України» та «Про Державну прикордонну службу України» визначають основні принципи діяльності ДПСУ. Але поряд з основними принципами, як зазначає І.М. Пастернак, є ще: «принципи діяльності прописані у спеціальних законах, що регулюють окремі напрямки діяльності органів ДПСУ» [4,с.97] одним із таких законів та безпосередньо органом з яким здійснює взаємодію з ДПСУ є Закон України «Про Національну поліцію».

І.М. Пастернак вказує на те, що: «Складність проблеми дослідження принципів взаємодії ДПСУ з правоохоронними органами полягає в тому, що виникає необхідність розмежування принципів діяльності ДПСУ та правоохоронних органів та принципів, на підставі яких здійснюється організація взаємодії між ними» [4, с. 97].

Р.М. Ляшук [2, с. 77–80], І.М. Савенко [7], В.М. Плішкін [8, с. 506] та ін., у своїх дослідженнях описували низку загальних та спеціальних принципів взаємодії ДПСУ з правоохоронними органами але необхідно відмітити, що дослідження принципів взаємодії ДПСУ та Національної поліції у протидії наркозлочинності на сьогодні є малодослідженими.

Одній з основних передумов для ефективної організації протидії кримінальним правопорушенням у сфері обігу наркотичних засобів є знання співробітниками оперативних підрозділів Національної поліції та ДПСУ, особливостей функціонування цієї сфери в умовах ринкових відносин.

Серед принципів взаємодії ДПСУ з іншими правоохоронними органами які розглядав у своєму дослідженні І.М. Пастернак окремої уваги заслуговують принцип безперервної взаємодії та принцип широкого застосування гласних та негласних форм і способів взаємодії, адже саме вони на нашу думку є пріоритетними та ефективними в протидії наркозлочинності. Перший принцип означає взаємозв'язок і єдність відрізків часу, в яких реалізуються певні елементи взаємодії органів ДПСУ з іншими правоохоронними органами. Другий принцип полягає у виборі тих форм та способів діяльності, які відповідають умовам у місцях виконання службових завдань: на державному кордоні, на адміністративному кордоні з Автономною Республікою Крим, на лінії розмежування в зоні проведення антитерористичної операції [4, с. 99].

В підтвердження ефективності вище вказаних принципів наведемо наступні практичні та теоретичні аспекти. Одним з зразкових прикладів взаємодії ДПСУ та Національної поліції в протидії наркозлочинності є те, що 21 березня 2019 року під час спільної операції Служби безпеки, Національної поліції та Державної прикордонної служби України було ліквідовано великий морський канал контрабанди наркотиків: у порту Одеси вилучено 257 кг кокаїну, який перевозили в контейнері з бананами з Екватору через Україну до країн Європи [3, с. 42]. Також до прикладу у лютому 2017 року українця, який може бути причетним до виготовлення та розповсюдження наркотичних засобів, затримали прикордонники Чернігівського загону спільно з представниками Національної поліції. Можливу причетність до протиправної діяльності одного з місцевих жителів м. Городня за результатами реалізації інформації встановили оперативні співробітники ДПСУ та повідомили представників Національної поліції [5, с. 54].

Окремої уваги заслуговує позиція Р.Р. Грень який у своєму дисертаційному дослідженні вказав на те, що : «організація взаємодії у процесі оперативно-розшукової діяльності» [1, с. 69] є одним із структурних елементів організації оперативно-розшукової діяльності оперативних підрозділів МВС та ДПСУ.

В порівнянні ефективності вказаних принципів у дослідженні М.І. Поповича вказано, що одним з основних завдань функціонування

системи інформаційно-аналітичного забезпечення протидії незаконному обігу наркотичних засобів є: «забезпечення динамічної й ефективної інформаційної взаємодії всіх структурних служб МВС, СБУ, ДФСУ, ДПСУ з іншими правоохоронними органами і державними установами» [6, с. 64]

Підсумовуючи викладене значимо, що вказані принципи взаємодії ДПСУ та Національної поліції є досить важливими в процесі співробітництва у сфері протидії наркозлочинності як на державному кордоні так і в убезпеченні потрапляння наркотичних речовин на територію нашої держави.

Список використаних джерел

1. Грень Р.Р. Організаційно-правові основи діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів України у протидії злочинам у сфері обігу наркотичних засобів. дис. ... д-ра юр. наук : 12.00.09. Львів, 2017. 264 с.

2. Ляшук Р.М. Загальноправові засади діяльності відділів прикордонної служби. Вісник Академії адвокатури України. 2012. 3(25). С. 77–82.

3. Никифорчук Д. Й. Транзит наркотиків територією України як передумова поширення наркобізнесу в Європі. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2019. № 2 (111). С. 41–48.

4. Пастернак І.М. Принципи взаємодії Державної прикордонної служби України з правоохоронними органами. Наше право № 1, 2017. С. 96–103.

5. Петрів Ю. П. Протидія незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів Державною прикордонною службою України. Основні напрями та проблеми протидії наркоманії: матеріали круглого столу. (Київ, 6 лют. 2017 р.) Івано-Франківськ. Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 53–56.

6. Попович М. І. Основні джерела інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності у протидії злочинам у сфері обігу наркотичних засобів. Правові системи суспільства: сучасні проблеми та перспективи розвитку: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 24–25 жовт. 2014 р.): у 2 ч. Львів: Західноукр. організація «Центр правничих ініціатив», 2014. № 1. С. 63–65.

7. Савенко І.М. Принципи та функції Державної прикордонної служби України. Демократичне врядування. 2015. вип. 15. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnyk15/fail/Savenko.pdf.

8. Теорія управління органами внутрішніх справ: Підручник за ред. канд. юрид. наук Ю.Ф. Кравченка. К.: Націон. акад. внутр. справ України, 1999. 702 с.